

Årets Stadskärna 2017

VÄSTERVIK

INNEHÅLL

Förord	2
Bakgrund	3
Samverkansorganisation	4
Arbetsprocessen	5
Utbud	7
Skötsel & funktion	10
Marknadsföring & evenemang	12
Fysiska förändringar & projekt	14
Måluppföljning	15
Framtid	17
Motivering	20

FÖRORD

2008 stod Västerviks stadskärna för stora utmaningar. För att möta dessa har vi tillsammans betat av punkt efter punkt i en lång åtgärdsplan. Några återstår och nya tillkommer självklart hela tiden. Under resans gång har vi brutit upp gamla strukturer samtidigt som vi byggt nya samverkansformer. Det har inte varit enkelt och är det fortfarande inte.

Men vi ser resultat. I stora investeringar och lokala företagare som satsar, i nyetableringar, i rekordhøgt handelsindex, ökat antal gästnätter, levande stadsmiljö med tydliga stråk och en långsiktigt fungerande samverkan.

Västervik i mars 2017

VÄSTERVIK CITYSAMVERKAN

Västerviks kommun, Västerviks Handel, Restaurangnätverket och Fastighetsägare i Västerviks stad.

KONTAKTPERSON:

Annika Boman
Västervik Citysamverkan
– Västervik Framåt AB
0490-875 07, 070-875 38 81
annika.boman@vastervik.com

BAKGRUND

2008 STOD VÄSTERVIK OCH VÄSTERVIKS STADSKÄRNA INFÖR FLERA STORA UTMANINGAR:

- Ett nytt externhandelsområde planerades vid Stora Infarten
- En vikande handel och aktivitet i stadskärnan där personliga, lokalägda verksamheter hade svårt att överleva
- Stort utflöde och dåligt handelsindex för sällanköpsvaror
- Ingen samverkan kring stadsutvecklingsfrågor

Lägg till det framtidsutsikter med förändrat kundbeteende där allt fler e-handlar eller göra sina inköp på stora köpcentrum. Att dessutom konkurrera om kunderna med region- och universitetsstäder som Kalmar, Linköping, Norrköping, Jönköping och Växjö vars utbud, utveckling och handelsindex en mellanstor stad inte ens kan drömma om, gjorde inte det hela lättare. Härutöver en vikande befolkningsutveckling med åldrande kommuninvånare, ett förhållandevis glesbefolkat, halvt omland (hav åt ena hållet) och eftersatta kommunikationer.

Rent krasst så delade nog Västervik flera av förutsättningarna ovan med närmare 250 av landets städer, men det gjorde inte saken enklare...

Hur som helst. Fastighetsägare, handlare, andra näringsidkare och kommunen började prata med varann. Och en gemensam satsning gjordes på en nulägesanalys:

- Handelsutredning; marknads- och konsekvensanalys
- Analys av handelsindex
- Stråkanalys
- Kundenkäter
- Dialogmöten mm

Det hela fortsatte med en gemensam strategi- och handlingsplan och en åtgärdsplan med ett till synes oändligt antal punkter och en himla massa intressenter:

Utbildning	Service	Tillgänglighet
Levande torg	Stråkanalys	Stråkutvecklingsplan
Parkeringar	Trafikföring	Kvällsekonomi
Affärsutveckling	Frukostmöten	Fastighetspub
Stadsmiljöprogram	Kundenkäter	Presentkort
Det offentliga rummet	Uteserveringar	Trottoarpratare
Rent, tryggt och säkert	Marknadsföring	
Evenemang	Skridskobana	Julbelysning
Butiksmix	Skytning	Cykelparkering
Fasader	Debattartiklar	Nyhetsbrev
Sociala media	Webb	Öppettider

Vi insåg snart att det inte fanns någon annan väg än att strukturerat och envist beta av punkterna, en efter en, och försöka involvera så många som möjligt. Det blev en krokig väg med många bakslag och konflikter men också små och stora segrar. Och det har krävts uthållighet, tålmod och gåsbeteende (låta tråkigheter rinna av och inte ta för mycket energi). Men vi firar varje seger och tar hela tiden små steg framåt.

2017 står vi här och inser att vi tillsammans genomfört väldigt mycket under de nio år som gått. Och det har gett resultat! I etableringar, investeringar, ökat handelsindex, nöjda kunder, täta stråk, arrangemang, event och en stabil samverkansform.

OM VÄSTERVIK OCH VÄSTERVIKS STADSKÄRNA

Västerviks kommun ligger vid Östersjön i sydöstra Sverige. Kommunen har 36 500 invånare, varav 22 000 bor i Västerviks stad. Turismen är en viktig näring och har varit så sedan 1930-talet. Tillsammans med skärgården, camping och evenemang förknippas Västervik i varumärkesanalyser med en vacker stadskärna. En stadskärna som praktiskt taget ligger mitt i skärgården och som har en extra viktig roll i kommunens utveckling. Inte bara som turistort utan också för platsens attraktivitet för att bo, leva, verka, etablera, investera och shoppa.

Västervik är en gammal stad som omnämns redan på 1200-talet, men då två mil från där den ligger idag, i nuvarande Gamleby. 1433 flyttades staden på order av kung Erik av Pommern. Platsen var dock mer utsatt och danskarna härjade vid flera tillfällen och brände ner staden. Sista gången 1677. Härefter ritades en ny stadsplan enligt renässansens ideal, med raka, breda gator med räta vinklar.

Än i dag karaktäriseras Västervik stadskärna av rutnätet och i de gamla stadsdelarna finns alltid en gata som leder ner mot havet. Västervik är också en stad med traditioner från såväl varvsindustri som sjöfart och fiskenäring, vilket hela stadskärnan andas. Kaptensgårdar, redarbostäder och gamla lönnkrogar i hamnkvarteren sätter sin prägel.

2017 möter man en modern och levande stadskärna som förtäts med ny bebyggelse och en ännu tydligare koppling till havet genom nya bryggor, strandpromenader och stadsnära bad.

Västervik är centralort i en av södra Sveriges till ytan största kommuner och här är det extra viktigt att stad och land lever i symbios. En levande landsbygd drar nytta av stadens utbud och service. Och tvärtom. 2015 blev Västervik Årets Landsbygds-kommun och 2014 blev Västervik silvermedaljör i Årets Stads-kärna. Ett bevis på att det går att bryta upp gamla strukturer och att landsbygdsutveckling och stadsutveckling går hand i hand.

Fastighetsägare	Butiker
Restauranger	Kaféer
	Frisörer
Nagelteknologer	Tatuerare
Bostadsrättsföreningar	Banker
Gym	Hotell
	Mäklare
Resebyråer	Kommun
	Teater
Polis	Bussar
	Taxi
Tåg	Kyrkan
	Biograf
	Bibliotek
Turister	Invånare

SAMVERKANSORGANISATION

OM VÄSTERVIK CITYSAMVERKAN

Västervik Citysamverkan är en samverkan mellan **fastighetsägare, näringsidkare och kommun**. Arbetet finansieras och styrs av långsiktiga avtal med föreningen **Fastighetsägare i Västervik stad**, **Västervik kommun** samt direktavtal med medlemmar i nätverken **Västerviks Handel** och **Västerviks Restaurangnätverk**.

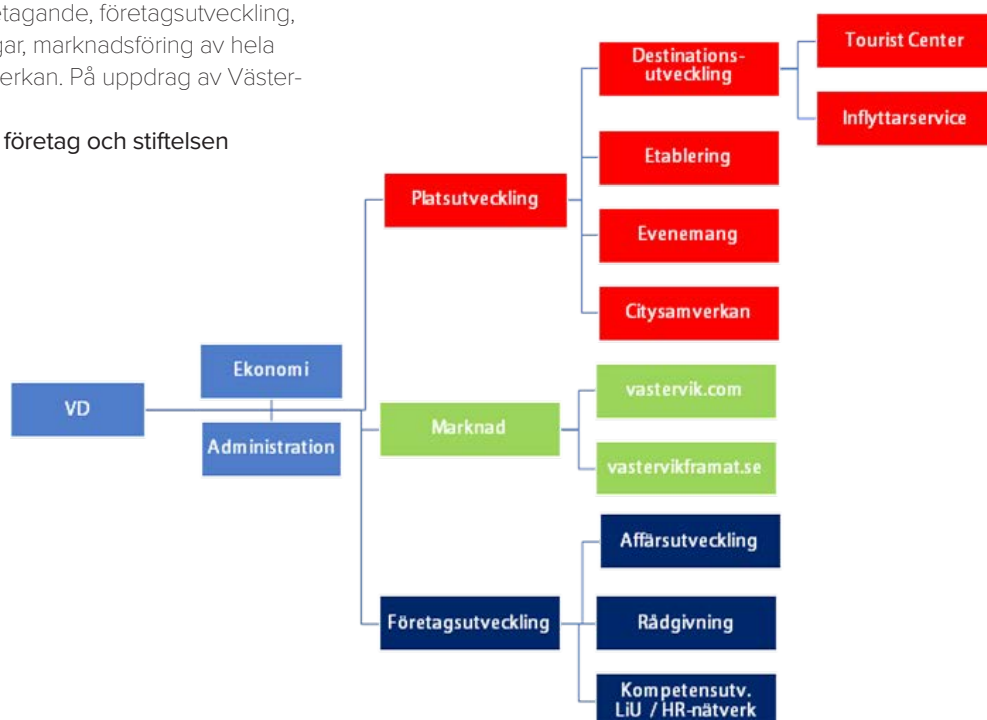
I **restaurangnätverket** ingår restauranger och kaféer. I Västerviks Handel ingår butiker, varuhus, frisörer, banker, försäkringsbolag, media, kultur, besöksmål, hotell och boendeanläggningar. Medlemmar finns i hela Västerviks stad, det vill säga även inom externhandeln.

ORGANISATION

Västervik Citysamverkan är en del i ett större sammanhang inom **Västervik Framåt**, vilket ger många synergier. Bolaget jobbar med platsutveckling, destinationsutveckling, turistbyrå, inflyttarservice, evenemang, nyföretagande, företagsutveckling, affärsutveckling, företagsetableringar, marknadsföring av hela varumärket Västervik och citysamverkan. På uppdrag av Västerviks kommun och näringslivet.

Västervik Framåt ägs av lokala företag och stiftelsen Västerviks Utvecklingscentrum.

LEDNING, STYRNING OCH SAMVERKAN

En styrgrupp drar upp riktlinjer för arbetet med citysamverkan samt fastställer årlig verksamhetsplan och budget. Respektive organisation/nätverk utser representanter till styrgruppen. Flera personer jobbar med citysamverkansfrågor och marknadsföring men merparten utförs av ansvarig processledare Annika Boman och handelsledare Tobias Ahlstedt.

Styrgruppen träffas 5-6 gånger årligen och fungerar även som diskussionsforum för utvecklingsfrågor.

Frukostmöten arrangeras för Västerviks Handel en gång i månaden. Här diskuteras aktuella aktiviteter, event, marknadsföring mm. Flera arbetsgrupper finns. Till exempel för evenemang, marknadsföring, öppettider eller andra aktuella frågor.

Medlemsmöten för föreningen Fastighetsägare i Västervik stad arrangeras en gång i månaden i samverkan med Fastighetsägarna GFR. Träffarna har inbjudna gäster, föreläsare, aktuella fastighetsfrågor med mera. Arbetsgrupper bildas vid behov.

Restaurangnätverket träffas sista måndagen varje månad. Gemensamma frågor diskuteras. Till exempel kompetensförsörjning, krogscen, musikljud, uteserveringar och en massa annat.

Någon eller några gånger hålls gemensamma träffar.

Det är i nätverken många nya saker har skett och där skapas ständigt nya gränsöverskridande samarbeten. Information och dialog kring **citysamverkan och stadsutvecklingsfrågor** är ständigt punkt när nätverken träffas. Nätverken är även citysamverkans remissinstans för kommunala förändringsfrågor som berör näringsidkare i stads kärnan

Dessutom finns ytterligare ett antal nätverk som regelbundet förs dialog med: **hotell- och konferensnätverk, evenemangs-nätverk, tillståndsgrupp och Advisory Board för besöksnäringsfrågor.**

ARBETSPROCESSEN

SAMVERKANSPROCESSEN ÖVER TIDEN

Några milstolpar för samverkan kring handels- och stadsutveckling Västerviks stad:

- 2008 Dåligt handelsindex, utflöde, liten samverkan. Västervik Framåt (VFAB) samordnar nulägesanalys på uppdrag av Västerviks Handel, fastighetsägarna och kommunen.
- 2009 Gemensam strategi- och handlingsplan antas. Medlemskap i Svenska Stadskärnor.
- 2010 Gemensam åtgärdsplan. Struktur för långsiktig samverkan ritas upp.
- 2011 Treårigt samarbetsavtal med avsiktsplan tecknas mellan Västerviks Handel, nybildade föreningen Fastighetsägare i Västerviks stad och Västerviks kommun. VFAB får uppdraget att vara processledare.
- 2012 Handelsledaren går över till att jobba på VFAB tillsammans med processledaren. Stråkutvecklingsplan antas.
- 2013 Samverkan får QM (Quality Mark) via Svenska Stadskärnor. Västervik första stad som genomför UCM at Home. Citymanifest.
- 2014 VFAB får uppdrag att jobba med hela varumärket Västervik, turistverksamheten, inflyttarfrågor och evenemang och frågorna kommer i ett större sammanhang. Västervik blir silvermedaljör i Årets Stadskärna.
-
- 2015 Västervik först i landet att certifieras inom Purple Flag. Handelspolicy antas. Handelsutredning genomförs via HUI. Annika Boman utses till Årets Centrumvecklare i Sverige Västervik 3:a i Årets sommarstad (och utses samtidigt till Årets landsbygdskommun)
- 2016 Långsiktiga avtal skrivs och samverkan får namnet Västervik Citysamverkan. Handelsledningen blir en del av citysamverkan. Restaurangnätverk bildas. Västervik återigen 3:a Årets sommarstad
- 2017 Västerviks Handel går från förening till nätverk och medlemmarna tecknar direktavtal med Västervik Citysamverkan/VFAB. Förnyat QM via Svenska Stadskärnor. En BID-process startar upp i Västerviks stadskärna parallellt med en BID-process i Gamleby (näst största orten i kommunen med 3000 invånare)

VISION

Arbetet styrs av Västerviks kommuns vision och Västervik Framåt's vision:

VÄSTERVIKS KOMMUNS VISION FÖR 2025:

Västervik växer med stolthet och äkthet och har utvecklats till en hållbar kommun. Vi har jobb, känner oss friska och är trygga. Vi bor bra, har korta restider och en rik och varierad fritid. Vår skärgård och våra naturområden är öppna för alla. Det är enkelt, roligt och lönsamt att driva företag i Västervik.

VÄSTERVIK FRAMÅTS VISION:

Tillsammans för vi Västervik framåt, för att bli den mest attraktiva kommunen att bo, besöka, arbeta och driva verksamhet i.

Västerviks kommun är mitt uppe i ett arbete med vision 2030, där citysamverkan finns med i dialogen.

LÅNGSIKTIGA MÅL

Västervik ska vara regionens största och bästa stad för shopping, mat, fika och upplevelser. Västerviks stadskärna ska förtätas med fler bostäder och arbetsplatser.

Stadskärnan och hela handelsplatsen Västervik ska förknippas med:

- God service och trivsam inne- och utemiljö
- Ett allt mer komplett utbud av varor och tjänster
- God tillgänglighet i form av transporter, parkering, skyltning/information, öppettider och för personer med funktionsvariationer
- Nöjda kunder

MÅL SOM MÄTS ÅRLIGEN

- Handel, restaurang, kaféer och närliggande serviceföretag i Västerviks stad ska öka sin omsättning. (Har hittills mätts via Alla Bolag på 19 referensföretag. Fr o m 2017 har Västervik fått möjlighet att vara med i mätningarna av HUI:s Researchs nya Cityindex)

- Handelns totala omsättning (2 240 miljoner 2015) i Västerviks kommun ska öka liksom handelsindex (96 år 2015). Sällanköpsvaror ska stå för största delen av ökningen eftersom utflödet där är stort idag (80 år 2015). (Mäts via HUI/Handeln i Sverige)

- Antalet personer som besöker, bor och verkar i stadskärnan ska öka (Tester med besöksräkning har gjorts manuellt och med Bumble Labs. Just nu undersöks olika möjligheter att hitta en långsiktig lösning).

STYRDOKUMENT

Ett antal övergripande, långsiktiga styrdokument finns där **Västervik Citysamverkan** och **Västervik Framåt** tillsammans med näringslivet och kommunen arbetar för att uppnå övergripande mål. De största och mest använda av dessa är:

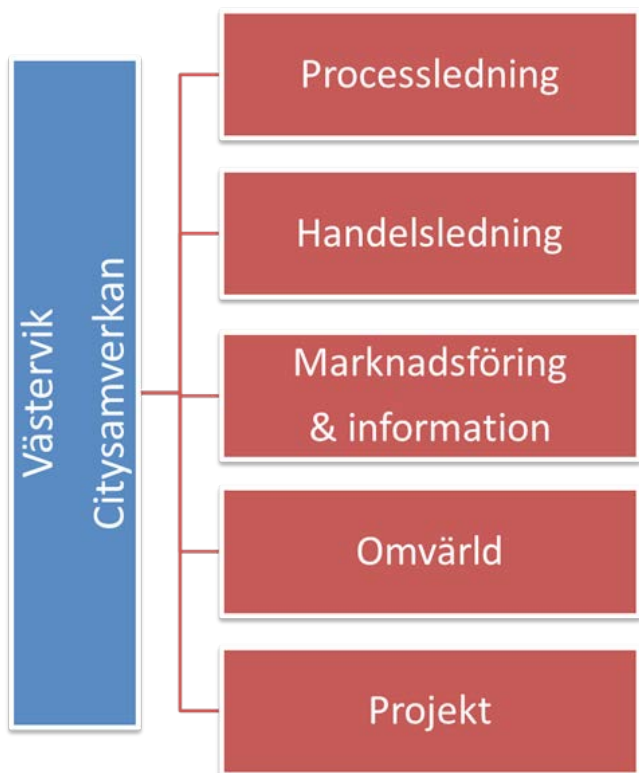
- Turismstrategi
- Varumärkesstrategi
- Näringslivsstrategi (ny tas fram 2017)
- Handelspolicy
- Evenemangsstrategi (färdig 2017)
- Bolagsstrategi för Västervik Framåt
- Samarbetsavtal Västervik Citysamverkan

Dessutom finns årliga styrdokument med kortsiktiga mål och åtgärder:

- Affärsplan för Västervik Framåt
- Verksamhetsplan för Västervik Citysamverkan

ARBETSOMRÅDEN

Arbetet följer en plan som antagits av styrgruppen samt deltagande organisationer och nätverk. Arbetssättet är reglerat via ett samarbetsavtal.

Västervik Citysamverkan ska arbeta med fem olika områden:

PROCESSLEDNING Genomföra årlig verksamhetsplan med prioriterade åtgärder. Vara länken mellan näringslivet och kommunen samt säkerställa att samtliga intressenter är involverade.

HANDELSLEDNING Företräda handeln och driva handelsns frågor. Samordna och marknadsföra event. Kommunicera med medlemmar samt värva nya.

INFORMATION OCH MARKNADSFÖRING Marknadsföra och informera om såväl citysamverkan som stadsutveckling och Västervik som handelsplats.

OMVÄRLD Omvärldsbevaka och lyfta fram Västervik och Västervik Citysamverkan i regionala och nationella sammanhang.

PROJEKT Växla upp organisationernas insats i olika projekt.

VERKSAMHETSPLAN MED PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Styrgruppen för Västervik Citysamverkan fastställer årligen en verksamhetsplan med prioriterade åtgärder kopplat till de fem områden som beskrivs ovan. Åtgärderna följs upp via styrgruppen och via deltagande organisationer och nätverk.

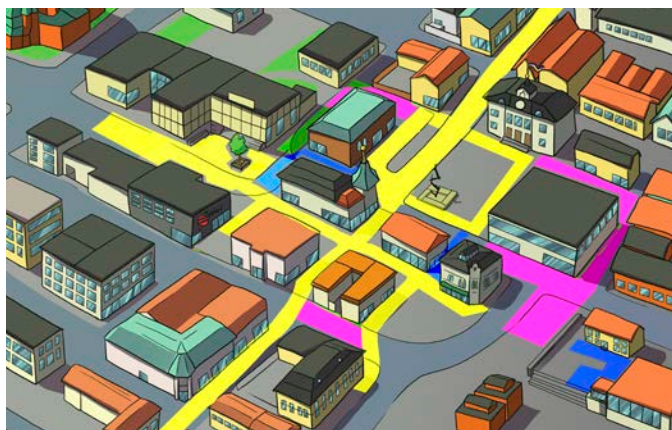
UTBUD

BESÖKARE BLIR OFTA IMPONERADE AV HUR STORT UTBUD VÄSTERVIK HAR. FÖRUTOM ÅRETRUNTBÖENDE FINNS 4500 FRITIDSHUS I KOMMUNEN OCH DESSUTOM ETT STORT ANTAL TURISTER SOM GÖR ATT KUNDUNDERLAGET ÄR STÖRRE ÄN MÅNGA JÄMFÖRELSEKOMMUNER.

Den inre hamnen har kontinental karaktär med många restauranger och uteserveringar och på stråken inåt stan finns de flesta av landets stora butikskedjor uppblandade med personliga butiker.

Sammanfattning av genomförda åtgärder inom citysamverkan för att stärka stråk och utbud:

- Marknad- och konsekvensanalys 2009. Nytt externhandelsområde kontra stadskärnan
- Årliga kundenkäter angående utbud, service, kundnöjdhet etc.
- Stråkanalys och stråkutvecklingsplan med lathund som fastighetsägare utgår ifrån när de får lediga lokaler och för att göra omflyttningar och rockader
- Aktivt, strukturerat etableringsarbete tillsammans med fastighetsägare baserat på analyser.
- Handelspolicy.
- Handelsutredning 2015 för att få balans vid försäljning av nya tomter vid externhandelsområde.

RESULTAT

Tydligare stråk med starka ankare; restaurang/kvällsekonominstråk, butikskedjor, personliga butiker osv. Högt till tak inom fastighetsägarföreningen för att få rätt verksamhet på rätt plats. Flera rockader och flyttar har genomförts, t ex flyttade Systembolaget från sidogata till Galleria Storgatan.

Många nyetableringar i stadskärnan samtidigt som volymhandel har etablerats externt.

Kontor och banker i gatuplan har på flera platser ersatts med butiker eller annan publik verksamhet. Bara runt Stora torget har MQ ersatt SEB, Västervik Tourist Centre har ersatt Unionens kontor, Sushibar istället för frisör, Espresso House istället för mäklare, Kjell & Co istället för frisörskola, Kebab/Falafelbar istället för tidningsredaktion, Subway i nedlagd inredningsbutik.

HANDEL, KAFÉ, RESTAURANG OCH HOTELL

Handeln i Västerviks stadskärna har konkurrensutsatts hårt och ett stort antal insatser har gjorts för att hjälpa företagen att anpassa sig till nytt kundbeteende. Kaféer och restauranger har blivit allt fler och visat stark tillväxt, samtidigt som lokalägda verksamheter har fått kämpa extra i konkurrens med nationella kedjor.

Västervik är en stark destination och har flera hotell i stadskärnan.

EXEMPEL PÅ ÅTGÄRDER:

- Stor utbildningsinsats för cirka 600 deltagare tillsammans med kommun och fastighetsägare med hjälp av EU stöd (2011–13) samt fortlöpande kompetensutveckling. Sälj och service, exponering och skyltning, sociala media och online-marknadsföring, tillgänglighet mm.
- Affärsutvecklande insatser i företag. Bland annat Tjänsteböxar® för att starta upp e-handel, utveckla webbplats.
- Samverkansprojekt Unik Västerviksupplevelse med stöd av Regionförbundet (2015–16) för att hjälpa lokala, unika butiker med marknadsföring. Detta i tillsammans med unika boendeanläggningar, restauranger, kaféer och upplevelser.

RESULTAT

Mer konkurrenskraftiga företag. Omsättningsökningar i referensföretag. Dock fortfarande tuft för flera branscher. Starkare samverkan mellan företagen.

SERVICE/TJÄNSTER

Även service- och tjänsteföretag ingår i Västervik Citysamverkan och deltar i det gemensamma arbetet. Banker, frisörer, spa, besöksmål, resebyråer m fl.

2015 byggde Tjustbygdens Sparbank ett fritt wifinät i hela stadskärnan

KULTUR

Västervik har ett stort kulturutbud i förhållande till storlek på stad. I stadskärnan finns ett kulturkvarter vid Spötorget där bibliotek, stadsteater, konsthall, kulturskola, ungdomens hus och biograf finns samlade. I mars 2016 antogs en ny biblioteksplan vilket blir startskottet på en stor ombyggnation och modernisering av biblioteket och hela kvarteret. En kulturmiljöplan har tagits fram för stadskärnan.

Några fler exempel på arbete med kulturfrågor där citysamverkan ingår eller driver.

- Våren 2017 görs en förstudie för lokalisering av kulturella residens till Västervik.
- Projekt Västerviksevenemang startar i april 2017. Bland annat ska möjligheter skapas för lokala artister och kulturutövare att uppträda i offentlig miljö
- Projekt Marknadsföring och samverkan genomfördes 2013–2015 med stöd från Sparbanksstiftelsen. Rutiner för hur kulturevenemang marknadsförs tillsammans med kommersiella verksamheter.

KVÄLLSEKONOMI

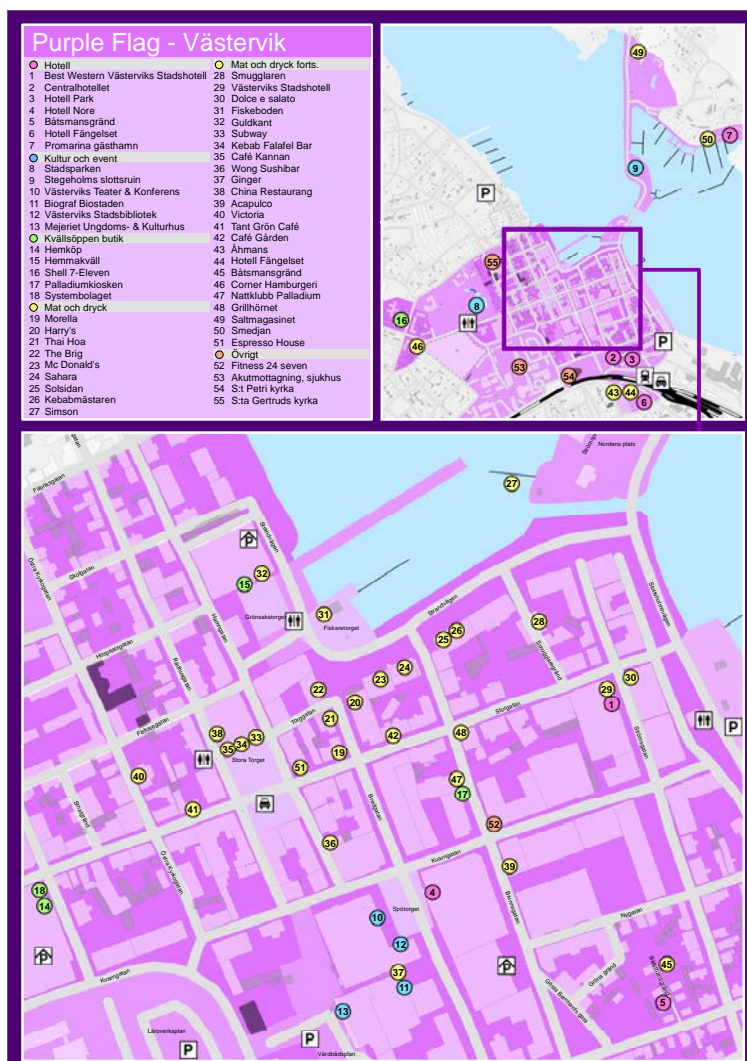
Västervik var först i landet att certifieras inom Purple Flag. Staden har sedan länge ett tydligt restaurangstråk, förhållandevis stort utbud och folk i alla åldrar tar del av kvällslivet. Ett antal åtgärder och aktiviteter har genomförts under 2015–17 för att stärka kvällsekonomin:

- Belysningsprogram och flera genomförda ljussättningar
- Restaurangnätverk bildat
- Breddat restaurangutbud tack vare fastighetsägare och krögare som aktivt deltar i Purple Flag-arbete. Amerikanskt, libanesiskt, fisk, deli.
- Stora investeringar och ombyggnationer i merparten av restaurangerna.
- Nyöppnade barer, restauranger och ny nattklubb.
- Uteserveringar året runt
- Fler event i offentlig miljö kvällstid. Stort valborgsfirande flyttat från Kulbacken. Krogscen, barnaktiviteter, skridskobana
- Rutiner för dialog mellan restauranger och miljö- och bygg angående musikljud, bygglov, tillstånd mm

EXTERN KONKURRENS

Handeln i Västervik har vuxit rejält de senaste åren och då framför allt i externa handelsområden. Den strategi som skrevs under 2009 innebär att kommunen och fastighetsägarna gemensamt arbetar för att småskalig handel och gallerior ska förläggas till stadskärnan och volymhandel externt.

Den handelsutredning som gjordes med hjälp av HUI Research 2015 förordar samma sak samt ger rekommendationer på vilken typ av verksamheter som bör etableras externt och vad som passar i stadskärnan. Kommunstyrelsen beslutade 2016 att följa utredningens rekommendationer i samband med försäljning av nya handelstomter vid Ljunghedens Handelsområde.

SKÖTSEL & FUNKTION

PARKERING, TRAFIK

Trafik är också en fråga som ofta diskuteras. Kundundersökningar har visat att man upplever det svårt att parkera i Västerviks city. Flera åtgärder har genomförts och fler är på gång i närtid.

- Gemensamt arbete med p-husens fastighetsägare för att få bättre nyttjande. Vägvisning till p-husen har förbättrats samt skyltning vid p-husen.
- Test av p-skiva för gatuparkeringar 2017
- Västerviks kommun har tagit fram karta med parkeringsplatser och offentliga toaletter. Finns även på webben.
- Turistbyrån säljer rabatterade p-kort för parkeringar som passar de som bor och jobbar i stadskärnan.
- Västervik är referensstad i Trafikverkets och Svenska Stadskärnors projekt Aktörssamverkan
- Ingående trafiksimuleringar och tester görs
- Stolpar för laddning av elbilar finns på flera platser och ytterligare stolpar planeras.

ÖPPETTIDER

Västviks Handel har en öppettidsgrupp som varje år föreslår rekommenderade öppettider för stadskärnans butiker. Dessa fastställs sedan av medlemmarna. Rekommenderade ordinarie öppettider är:

Helgfri vardag 10–18

Helgfri lördag 10–15

Dessutom söndags- och extraöppet innan jul, under turistsäsongen och vissa helgdagar.

I samband med Purple Flag-certifieringen inventerades alla verksamheter med kvällsöppet.

KOLLEKTIVTRAFIK

Resecentrum ligger i nära anslutning till stadskärnan och både tåg och bussar utgår därifrån. 2013 införde KLT (Kalmar Länstrafik) ny stadstrafik i Västervik med fler och tätare turer. En hållplats har tillkommit vid Läroverksplan, där de stora bussarna stannar. Närtrafiklinjen kör via Spötorget, som blev bilfritt när busstrafiken försvann.

CYKEL/GÅNGTRAFIK

Nya cykelparkeringar har skapats på flera platser och cykel-pumpar har placerats ut.

Upphöjda övergångsställen har byggts på Brunngatan för att knyta ihop gångstråken.

RENHÅLLNING

En samverkan för förbättrad snöröjning på Storgatan mellan kommunen och berörda fastighetsägare inleddes 2011. Utgångsläget var 23 fastighetsägare. Nästan varje fastighet snöröjs av olika entreprenörer, vid olika tidpunkt och med olika resultat.

Listor med kontaktuppgifter har tagits fram, tillfälliga p-förbud införts och sms skickas ut för att förvarna om när snöslungan

Parkeringsplatser och offentliga toaletter i Västerviks centrum

Sommaren 2016

Västerviks Kommun

ska köras.

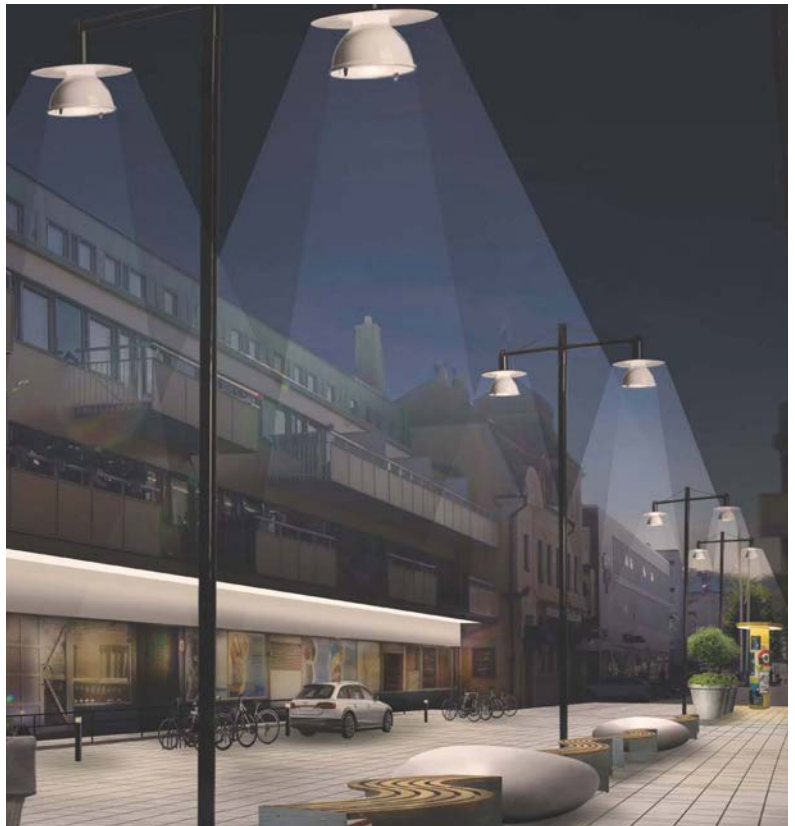
Citysamverkan deltar i arbetet med att ta fram former för förbättrad och hållbar sophantering i stadskärnan. I december 2016 testades Big Belly-kärl på Stora torget med gott resultat.

TRYGGHET

Flera åtgärder kopplat till trygghet har genomförts i samband med Purple Flag-arbetet. Kring belysning, samverkan mellan aktörer och information.

BELYSNING

- Belysningsprogram framtaget 2016 i samverkan mellan kommun, näringsidkare och fastighetsägare med stöd från Fastighetsägarna GFR. Har inspirerat till flera genomförda och planerade åtgärder båda i det offentliga rummet, på fastigheter och i skyltfönster. Några exempel är träd-belysning i stadsparken, fasadbelysningar, skyltfönster och andra belysta fönster i stråken.
- Ny julbelysning 2014, som kompletterats varje vinter. Slingor, bollar och dekorationer
- Inlett arbete med "vinterbelysning" inför 2017/18.

MARKNADSFÖRING & EVENEMANG

STRATEGI

Styrdokument för marknadsföring av staden och stadskärnan är
- Varumärkesstrategi – Ett attraktivare Västervik 2015–2020
- Turismstrategi Västerviks kommun 2013–2020

VARUMÄRKET

Varumärket Västervik – Skärgårdsstaden i Småland signalerar stadsliv. Det riktar fokus mot stadskärnan och stadskärneutveckling.

Västervik Framåt har ansvaret för att marknadsföra hela varumärket Västervik. Det innebär att stadskärnans evenemang, handelns aktiviteter etc har samma avsändare och profil som marknadsföring för att locka inflyttare, besökare och företagare. Marknadsföringen samordnas i flera gemensamma kanaler. Tidigare fanns en speciell shoppingprofil, men sedan hösten 2016 har vi valt att se helheten i staden och kommunen. Vi förmedlar stadsliv och stadspuls i kampanjerna istället för bara shopping.

VÄSTERVIK

Skärgårdsstaden i Småland.

EVENEMANG

Västervik har en lång tradition som evenemangsstad. Visfestivalen är en av världens äldsta musikfestivaler och har sedan 60-talet satt Västervik på evenemangskartan. De senaste åren har stora satsningar gjorts på evenemangsarbete bland annat med hjälp av projekt pengar från Sparbanksstiftelsen Tjustbygden. Ett arbete som under 2017 ska permanentas med hjälp av finansiering från näringslivet och Västervik kommun.

Evenemangsutveckling och evenemangsamordning ligger i samma verksamhetsområde som citysamverkan inom Västervik Framåt, vilket ger många synergier. Vi jobbar med:

- Etablering, samordning och affärsutveckling av nya och befintliga evenemang. Några exempel från 2016 är Hojrock, Visfestivalen, Diggiloo, Karhu Run, Antikrundan, Midnattssolsrallyt, Löga Beach Party.
- Evenemangsnätverk och tillståndsgrupp
- Lånar ut scen och ljud till lokala evenemang
- Gemensam evenemangskalender för hela kommunen och näringslivet vastervik.com/evenemang. Widgetar finns på vastervik.se och hos de stora boeandanläggningarna i kommunen.
- Marknadsför evenemang
- Genomför egna evenemang
- Mäter och utvärderar effekter av egna och andras evenemang. Under 2016 gjordes både flödesmätningar och turistekonomisk analys
- Biljettförsäljning

Västerviks kommun har dessutom en anställd evenemangslots för att underlätta tillståndshandlingen.

Evenemang som genomfördes i stadskärnan genom Västerviks Citysamverkan och evenemangsprojektet i samverkan med näringsliv, föreningsliv och kommun 2016:

- Julgransplundring på Stora torget
- Tjejkväll höst och vår
- Påskparad
- Valborgsfirande i Fiskarehamnen (flyttat från museet)
- Lokala Handelns dag
- Turista hemma
- Västervik Outdoor
- Fashion Weekend med modevisning (samordning med Sparbankssdagen)
- Midsommarinvigning på Stora torget
- Krogscen, barnscen, sommarsoffa mm vecka 28–29
- Skärgårdsfestival
- Spooky Friday med spökparad
- Julskyltning och ljusständning
- Skridskobana och jullandskap på Stora torget. Samverkan med VIK Hockey, Gamlebygymnasiet, kommunen, fastighetsägare och många näringsidkare
- Familjejul och invigning av skridskobanan
- Juligare jullördag
- Guidade turisttågsturer sommartid i stadskärnan startades upp 2016 genom samverkan mellan Västervik Resort, Västerviks Museum och Västervik Citysamverkan.

27/11
1981-1982

Julskyltning med ljusständning

12.00-14.00 Öppet i butikerna
12.00-14.00 Höst och vinter
13.00-14.00 Höst och vinter
14.00-17.00 Höst och vinter
14.00-17.00 Höst och vinter

Dricka och äta smaka kaka, glögg och pepparkakor. Smaka på julgodis och smaka på smörgåsar och smaka på smörgåsar och smaka på smörgåsar

VÄSTERVIK

30/3

Tjejkväll

Sätt dig upp i en av våra nya restauranger och smaka på våra Tjejkväll i Västervik. Smaka på våra smörgåsar och smaka på våra smörgåsar och smaka på våra smörgåsar

EXTRA ÖPPET 18-21

vastervik.com/evenemang **VÄSTERVIK**

Påsk
13-15 april

Påsk på stan

Öppettider butik
12 april Skärgårdsfestival 10:00-18:00
Påskparad
14 april Långfredag 12:00-16:00
15 april Påskdagen 10:00-18:00
17 april Evenemang påsk stadsgränd

Påskparad
12 april Skärgårdsfestival 10:00-18:00
14 april Långfredag 12:00-16:00
15 april Påskdagen 10:00-18:00
17 april Evenemang påsk stadsgränd

Öppettider i Västerviks Museum under påskhelgen och under påskhelgen. Öppettider i Västerviks Museum under påskhelgen och under påskhelgen. Öppettider i Västerviks Museum under påskhelgen och under påskhelgen.

vastervik.com/evenemang **VÄSTERVIK**

KAMPANJER, KANALER OCH MARKNADSINSATSER

Marknadsföring och profileringen av stadslivet görs via flera olika kanaler och samordnas med marknadsplanen för hela varumärket Västervik. Förutom att marknadsföra evenemang och aktiviteter, jobbar vi med tematisering i samband med lov och ledigheter; t ex Skärgårdssommar, Juligare jul, höstlov och sportlov. Då marknadsförs även verksamheternas erbjudanden och aktiviteter. De viktigaste marknadsföringskanalerna:

- Printannonsering i lokala media och broschyrer, radioreklam och Facebookannonsering
- Ljusskylt vid infarten
- Affischering, flyers och shoppingkarta
- vastervik.com/stadspuls och vastervik.com/evenemang
- Separat kampanj för elektroniskt presentkort via webb, bioreklam, annonser, mejlutskick till arbetsgivare, nyhetsbrev, sociala media, klistermärken, affischer mm

Dessutom har flera långsiktiga insatser genomförts för att stärka samverkan mellan aktörerna och samordna marknadsinsatser:

- Nytt elektroniskt presentkortssystem infördes 2015 tillsammans med externhandeln och Gamleby. 2016 såldes 4607 presentkort med ett laddningsvärde på 1 948 930 kronor.
- Projekt Unik Västerviksupplevelse (2015–2016). Genom ett samarbetsprojekt med stöd från regionförbundet har marknadsföringsaktiviteter gjorts för att locka övernattande gäster till unika Västerviksupplevelser i Västerviks stad. Paketering av Västerviks Handels medlemmars erbjudande; shopping, upplevelser, evenemang, boende och restaurang/kafébesök. Har resulterat i flera nya samarbeten och kampanjer.
- Projekt Marknadsföring och samverkan (2013–2015). Med stöd från Sparbanksstiftelsen Tjustbygden har strukturer byggts upp för att marknadsföra shopping, mat och dryck tillsammans med kulturliv och föreningsaktiviteter.

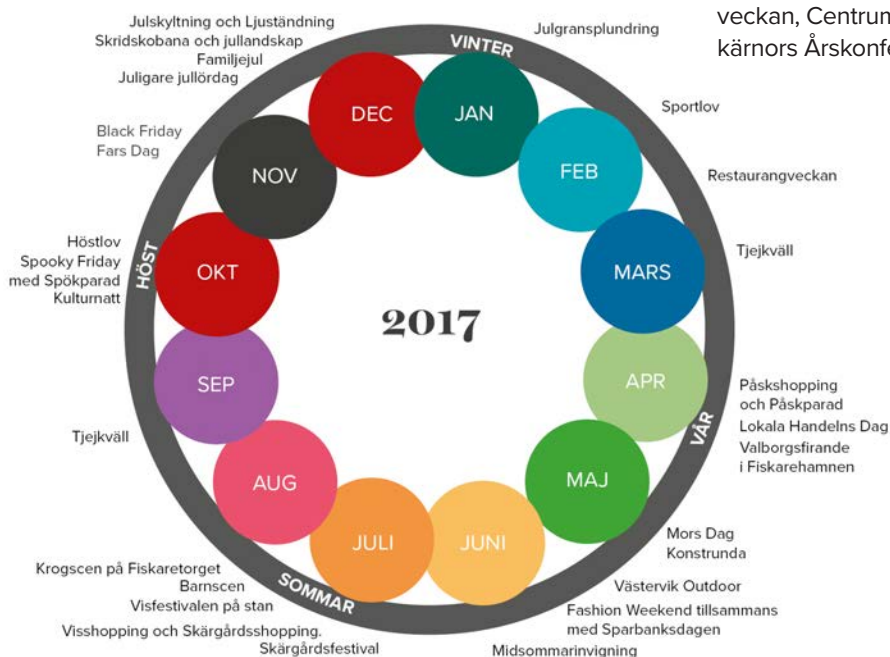
KOMMUNIKATION OCH INFORMATION OM VÄSTERVIK CITYSAMVERKAN

Information sprids till deltagande organisationers medlemmar och anställda, till föreningar och samarbetspartners, finansierare, hela näringslivet, kommuninvånare och andra hos vill veta vad som händer

- Nyhetsbrev, e-postutskick, Facebook, webb, filmer
- Broschyrer, publikationer och rapporter
- Information vid nätverksträffar, möten, företagsbesök, stadsvandringar
- Debattartiklar och pressmeddelanden

Västervik Citysamverkan har haft flera studiebesök, varit inbjudna till andra orter för att berätta om arbetet eller i andra sammanhang informerat om arbetet.

- Studiebesök/information för Motala, Linköping, Söderköping, Ljusdal, Höganäs, Vetlanda, Vimmerby, Hallstahammar, Limhamn m fl
- Medverkan som föreläsare på Stadens Dag, Almedalsveckan, Centrumutvecklares höstmöte, Svenska Stads-kärnors Årskonferens, riksdagsseminarium mm

FYSISKA FÖRÄNDRINGAR & PROJEKT

FYSISKA FÖRÄNDRINGAR GENOMFÖRS ALLT EFTERSOM I DET OFFENTLIGA RUMMET. SAMVERKAN MED FASTIGHETSÄGARE SOM GÖR PARALLELLA SATSNINGAR PÅ FASADER MM. NÅGRA EXEMPEL:

2009 Nya ytskikt i Fiskarehamnen nedanför Grönsakstorget

2010 Möblering av piren i Fiskarehamnen med soffor, papperskorgar och pollarbelysning

2013 Nytt litet "torg" vid Lilla strömmen

2014 Upphöjt övergångsställe i korsningen Storgatan/Brunnsgatan som knyter ihop stråken. Uppfräschning av Rådhusgatan med beläggning och fastigheternas fasader

2015 Smugglargränd fick ny beläggning med gatsten.

2016 Ombyggnad klar av nedre Kvarngatan med ny beläggning och ombyggnader i fastigheter.

2017 Promenadbryggor byggs längs Slottsholmsleden

MÅLUPPFÖLJNING

Stadskärneutbudets utveckling

ETABLERINGAR OCH INVESTERINGAR

Ett aktivt arbete med stråkutveckling, fastighetsutveckling och etableringar har genererat ett stort antal nya etableringar och nysatsningar i stadskärnan. Några exempel från de senaste åren:

- Butiksetableringar av såväl kedjor som lokala entreprenörer: MQ, Gina Tricot, Flash, Ur & Penn, Kjell & Company, TGR, Cubus (2017), Kicks, Hemköp, Boligheter, Busfrö, Ateljé Smalgränd.
- Nyetableringar mat och dryck: Subway, Espresso House, Guldkant Deli, Ginger, Fiskeboden, Skälboden Café, mfl.
- Nysatsningar av befintliga butiker (exempel från 2016): Herberts Guld, Jeansbolaget, Avenue 68 och Ateljé Smalgränd.
- Nysatsningar och investeringar mat, dryck och nöjen (exempel från 2015–2017): Thai Hoa (nytt läge i restaurangstråk plus stor investering), Sahara (stor ombyggnad och libanesisk inriktning), Simson (nyöppning och ombyggnad), Restaurang Guldkant (nytt kök och ombyggd inredning), Palladium (nyöppning av nattklubb), Pinchos (Morella blir franchisetagare 2017), amerikansk restaurang (2017), Slottsholmen (Björn Ulvaeus satsning. Öppnar 2017).
- Nysatsningar och etableringar hotell/logi: Best Western Plus Västerviks Stadshotell (påbyggd 6:e våning för konferens och bröllop), Hotell Guldkant (köp och investering), Hotell Park (nyrenovering), Hotell Fängelset (tillbyggnad med familjerum samt konferensavdelning), vandrarhem Fiskaretorget (Kust Camp har köpt, investerar stort och öppnar 2018).

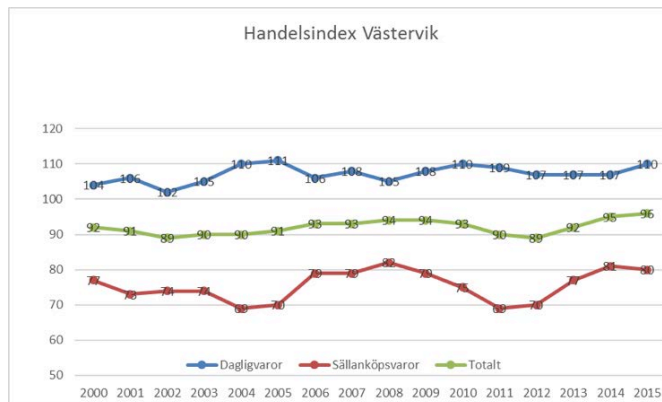
HANDELNS OMSÄTTNING, FÖRSÄLJNINGINDEX OCH ARBETSTILLFÄLLEN

Från och med 2017 kommer Västervik att mäta stadskärnas omsättningsutveckling genom HUI Researchs nya Cityindex.

Hittills har omsättningen följts via Alla Bolag över tid för 19 referensföretag med bolagets säte i Västervik och medlemskap i citysamverkan (konfektion, inredning, sport och fritid, kafé, restaurang och frisör):

Försäljningsindex för Västerviks kommun följs också. 2015 hade Västervik ett index på 96, vilket är en ökning med sju enheter på tre år och det högsta indexet sedan mätningarna började.

Handelns omsättning har ökat till 2,24 miljarder kronor 2015 (2,13 miljarder kronor 2014).

Även antalet anställda inom handel har ökat rejält de senaste åren. Handeln sysselsatte 994 helårsanställda år 2015. En nettoökning med 192 helårsanställda (+24%) sedan 2008 när arbetet inleddes. (Källa HUI, Handeln i Sverige)

HÄNDELSER OCH ARRANGEMANG

Flerparten egna evenemang följ upp via webbenkäter. Dels till kunderna (via Facebook) och dels till näringsidkare för att bedöma hur aktiviteten påverkar omsättning, antal besökare etc.

Sommaren 2016 gjordes en turismekonomisk undersökning av evenemang i Västerviks stad med hjälp av HUI Research.

HUI:s värdering av turisternas konsumtion i Västervik i samband med sommarevenemang vecka 28 och 29 2016

Totalt antal besök sommarevenemang	161 000 st
Uppskattad turistandel besök	ca 50 %
Uppskattat antal unika besökare	ca 48 000
Uppskattad genomsnittlig dygnskonsumtion per turist	ca 500 kronor

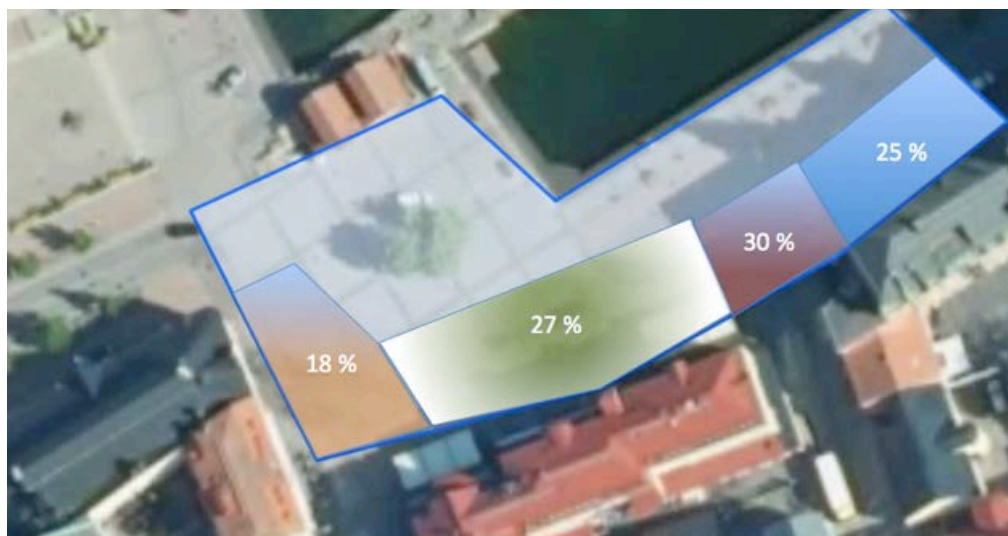

Turistekonomisk omsättning: ca 24 miljoner kr

BESÖKSUTVECKLING

Flera tester har gjorts med besöksräkning och flödesmätningar. Manuellt och med hjälp av Bumble Labs. Inget av detta går ännu att följa över tid. Diskussioner förs just nu med flera aktörer för att hitta en långsiktig fungerande lösning som är ekonomiskt möjlig för citysamverkan.

Under 2016 gjordes mätning av wifi-signaler med hjälp av Bumble Labs i Fiskarehamnen under sommaren samt på Stora torget under december. Exempel på besöksintensitet i Fiskarehamnen:

STATISTIKEN FÖR KOMMERSIELLA GÄSTNÄTTER I KOMMUNEN FÖLJS ÖVER TID:

Siffror per helår:	Utfall	Ökning procent
2013	327 198	--
2014	357 867	+9%
2015	373 248	+4%
2016 (jan -nov)	378 000	+11% (11 mån)
2013–2016		+16%

(Källa: SCB)

FASTIGHETSUTVECKLING

Miljardinvesteringar har gjorts av privata fastighetsägare i och i anslutning till stadskärnan de senaste åren. De största exemplen:

- Övergivet polishus ombyggt till kontor där 200 personer nu har sin arbetsplats
- Gammalt nämndhus ombyggt till kontor och gym där 200 personer jobbar
- Björn Ulvaeus och ALM Equity bygger bostäder, gästhamn, restaurang, butiker mm vid Slottsholmen (klart 2017)
- Ombyggnad av galleria Västerport (nya entréer, ny fasad, moderniserade butiker, anslutning till p-hus)
- Ombyggnad av "Åhlénshuset" till galleria.
- Nya bostadsrätter vid Skeppsbrokajen (Riksbyggen)
- En sjätte våning på Stadshotellet
- Dessutom förtätning med bostäder i flera kvarter, mängder av fasadrenoveringar, tillbyggnader ombyggnationer osv.

Noterbart är dessutom att flera av byggprojekten rönt stort intresse för energieffektivitet och hållbarhetstänk.

ATTITYDUNDERSÖKNINGAR

Kundnöjdheten mäts via årliga enkätundersökningar. I samband med detta ställs också frågor om shoppingvanor, utbud mm. Nedan redovisas några punkter från 2016 års mätning.

Service i affärerna	83% kundnöjdhet (86%, 2015; 77%, 2014)
Parkeringsmöjlighet i centrala Västervik	41% kundnöjdhet (48%, 2015; 46%, 2014)
Öppettider centrumbutiker	42% nöjda, 78% vill ha längre öppet

Även verksamheternas kundnöjdhet mäts i årlig företagsbarometer via Västervik Framåt.

FRAMTID

BESLUTADE PROJEKT OCH AKTIVITETER I NÄRTID. I OCH I ANSLUTNING TILL STADSKÄRNAN.

BID BUSINESS IMPROVEMENT DISTRICT

I april startar arbetet med en BID-process i Västerviks stad genom Svenska Stads kärnor. Västervik Citysamverkan/Västervik Framåt har sökt och fått beviljat projektpengar från Fastighetsägarna GFR. BID-området omfattar Storgatan från Stadsparken till Hamngatan inklusive Stora torget.

Parallellt startar en BID-process upp i Gamleby tätort med stöd från Sparbanksstiftelsen Tjustbygden och Västerviks kommun. Dessutom har kontakter inletts med Linköping som också startar upp BID-process under våren.

FYSISKA FÖRÄNDRINGAR & PROJEKT

Nybyggnation av bostäder, restaurang, bar, butiker och marina vid Slottsholmen pågår. 38 lägenheter. Klart 2017

Promenadbyggor byggs längs Slottsholmsleden. Klart 2017.

Första spadtaget till etapp för Riksbyggens bostadsrätter vid Skeppsbrokajen togs i mars 2017. 34 lägenheter. Färdigt 2019.

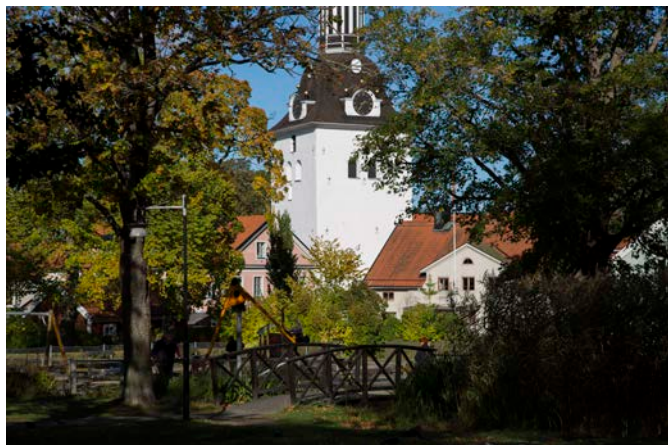
Generationspark i Stadsparken. Lekplats, utegym, ny belysning. Klart 2017

Länsförsäkringar storsatsar tillsammans med fastighetsentreprenören Mats Thorsman och bygger nytt kontor, lägenheter och butikslokaler i korsningen Kvarngatan/Brunnsgatan. Frigör samtidigt butikslokaler i A-läge på Storgatan. Klart 2019.

Nedgången fastighet i bästa läge vid Grönsakstorget har köpts av Kust Camp och byggs om till vandrarhem och kafé. Öppnar 2017.

VästerviksBostadAB bygger hyresrätter vid centrumgården (20 bostäder), Annagården (14 bostäder), Syrenen och Villa Sonderburg (intill Stadsparken). Detaljplaneändringar pågår.

Ny detaljplan för Fiskaretorget, Grönsakstorget och inre hamnen. Gästhamn, uteserveringar, strandpromenad med mera.

Omdaning av Spötorget planerad samtidigt som kulturkvarteret intill ska stärkas med nytt bibliotek, ny entré till stadsteatern, teaterbar/kafé. Inriktningsförslag framtaget och ny biblioteksplan antagen.

TILLGÄNGLIGHET, MARKNADSFÖRING

Några större planerade åtgärder och aktiviteter:

- Kommunstyrelsen har beslutat att införa gratis parkering med p-skiva på centrala gatuparkeringar. Test 2017.
- P-ledningssystem och nytt P-hus utreds
- Nya informationsskyltar med kartor sätts upp på flera platser i stads kärnan 2017
- Ny digital skylt vid E22 för att locka bilister att svänga av till staden. Tillstånd finns. Samråd pågår med Trafikverket om budskap. Klart 2017.
- Destination Gotland kör från och med sommaren 2017 trafik mellan Västervik och Visby. Marknadsföringskampanj pågår för kombinationssemester med Västervik.

KONST, KULTUR OCH EVENEMANG

- I april startar projektet Västerviksevenemang med stöd av Sparbanksstiftelsen Tjustbygden och Västerviks kommun. Projektet innehåller etablering och utveckling av evenemang, ny webbtjänst för arrangörer, nätverksträffar och föreläsningar och studieresa för lokala evenemangsarrangörer. Uppträdanden ska arrangeras med lokala musiker, artister, teatergrupper, konstnärer, dansare på offentliga platser. Nytt koncept för krogscen i stadsmiljö ska arbetas fram med fokus på för/eftersång. Innehåller även en ny konst- och kulturrunda som knyter ihop stads kärna och landsbygd samt ny restaurangvecka.

- Konstduon Simka, Simon Häggblom och Karin Lind, har valts ut att genomföra ett ambitiöst konstprojekt på Slottsholmen. Verket heter Stegen och handlar om olika steg under historiens gång.

MOTIVERING

DÄRFÖR ÄR VÄSTERVIK VÄRD UTMÄRKELSEN ÅRETS STADSKÄRNA

Västervik har under nio år samverkat och jobbat strukturerat, långsiktigt, engagerat och uthålligt med stadskärneutveckling. Gamla strukturer har brutits upp och ersatts av nya arbetssätt. Staden har inte fått något gratis, utan har fått kämpa hårt för att uppnå resultat.

2017 kan vi visa på konkreta resultat av det gemensamma arbetet i form av

- Stora privata och offentliga investeringar i stadskärnan.
- Starka och tydliga stråk.
- Omsättningsökningar i butiker, restauranger, kaféer och hotell.
- Levande stadsmiljö dag- och kvällstid.
- Rekordhøgt handelsindex.
- Ökat antal kommersiella gästnätter
- En långsiktigt fungerande form för samverkan

